

RAVNANGER BARNEHAGE

ÅRSPLAN 2026-27

“Omsorg og læring går hånd i hånd, sammen
danner vi vennskapsbånd”

INNHold

Barnehagens eierform og historie	side 3
Årsplanen	« 4
Ferie og planleggingsdager	« 4
Barnehagens visjon og verdigrunnlag	« 5
Voksenrollen	« 6
Omsorg-danning-læring-lek	« 7-9
Demokrati	« 10
Mangfold og gjensidig respekt	« 11
Livsmestring og helse	« 12
Bærekraftig utvikling	« 13
Språk og kommunikasjon	« 14
En mobbefri oppvekst	« 15
Regulering av følelser	« 16
Vennskap og fellesskap	« 17
Pedagogisk ledelse og bhg som lærende organisasjon	« 18
Barnehagens arbeidsmåter	« 18
Barnehagens nærmiljø	« 19
Barns medvirkning	« 20
Kosthold og matservering	« 21
Ikt – digital kompetanse	« 21
Observasjon, planlegging, dokumentasjon og vurdering	« 22
Samarbeid mellom hjem og barnehage	« 23
Tilrettelegging av det almennpedagogiske tilbudet	« 24
Tilvenningsrutine i Ravnanger barnehage	« 25
Overgang mellom barnehagens avdelinger	« 26
Personalsamarbeid, samarbeid og kompetanseheving	« 27
Året rundt i barnehagen	« 28-29

1. BARNEHAGENS EIERFORM OG HISTORIE

Ravnanger Barnehage AS er en privateid barnehage og eies av: Anette Bugjerde.

Barnehagens besøksadresse er Ravnangervegen 396, 5310 Hauglandshella.

Hjemmeside: ravnangerbarnehage.no

Facebook: ravnangerbarnehage as

Telefon barnehagen: 56157990

Styrer: Hege Kristin Nilsen, 40018065

Mailadresse: styrer@ravnangerbarnehage.no

Ravnanger barnehage ble etablert i 1997.

Barnehagen er sentralt plassert langs Ravnangerveien. Utenfor bygget vårt har vi et uteområde og et naturområde. Vi har en stor uteplass og naturlekeplass, og flotte turmuligheter like ved – Dronningen, Branden, Haugland Skogen og Breidablikk. I tillegg har vi gåavstand til Ravnanger Idrettspark og Askøy Forum.

Vi har 3 avdelinger med plass til inntil 36 barn:

Lillebjørn: 0-3 år

Orion: 3-6 år

Karlsvogna: 3-6 år

Våre åpningstider er fra kl 07.00-17.00

2. ÅRSPLANEN

Årsplanen skal fungere som et arbeidsredskap for personalet og samtidig dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for pedagogisk arbeid.

Formål: "Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. (Barnehageloven § 1 Formål, 1.ledd).

Barnehagens årsplan blir utarbeidet etter sentrale føringer i rammeplanen:

- ❖ Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid.
- ❖ Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.
- ❖ Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn hvor omsorg, dannings, lek og læring er sentrale begreper. Her skal progresjon synliggjøres.
- ❖ Barn har rett til medvirkning ut ifra modenhet og alder.
- ❖ Barna skal få erfaringer med syv fagområder og barnehagen skal tilrettelegge for progresjon ut ifra barnets alder og utvikling.
- ❖ Barnehagen skal vektlegge sosial og språklig kompetanse.
- ❖ Det skal være gode samarbeidsrutiner når barnet starter i barnehagen, skifter avdeling og ved overgang fra barnehage til skole.

3. FERIE OG PLANLEGGINGSDAGER

Barna må ta ut 4 uker sommerferie i løpet av skoleferien, hvor 3 av dem er sammenhengende da barnehagen har feriestengt i uke 28, 29 og 30. Vi holder stengt julaften, nyttårsaften og stenger kl 12 onsdag før påske.

Det er 5 planleggingsdager i året, og disse regnes som barnets 5. ferieuke.

I 2026–27 har vi stengt følgende dager:

14. september, 6. november

29. januar, 12. mars og 7.mai

4. BARNEHAGENS VISJON OG VERDIGRUNNLAG

Personalet i barnehagen har utarbeidet en visjon som beskriver hva vi vektlegger i vårt pedagogiske arbeid:

**" Omsorg og læring går hånd i hånd,
sammen danner vi vennskapsbånd".**

Gjennom vår hverdag skal visjonen gjenspeile arbeidet vårt. Vi skal gi barna trygghet, omsorg og læring i hverdagen, og bidra til at barnet får en positiv sosial utvikling og utvikler evne til å danne gode relasjoner. Vi ønsker at barna skal få erfare gode vennskap i løpet av barnehagetiden.

Omsorg og læring er avhengige av hverandre. Barn lærer lettere i nære relasjoner og i samspill med andre. Gode relasjoner, trygghet og omsorg er en forutsetning for barns læring. Barnets samhandling og samarbeid med andre barn og voksne gir mulighet til nære og gode relasjoner.

Hvert enkelt barn er unikt og dersom vi fokuserer på barnets positive sider, vil barnets selvbilde bedres og barnet vil føle trygghet og tillit til de voksne i barnehagen. Vi setter grenser på en rolig og konsekvent måte, og hjelper barnet med å finne fornuftige og gode løsninger.

5. VOKSENROLLEN I RAVNANGER BARNEHAGE

**" Det du tror om meg – slik du er mot meg
hvordan du ser på meg – hva du gjør mot meg – slik blir jeg»**

Gjennom hele livet formes vi gjennom relasjonene vi har til andre mennesker.

I Ravnanger barnehage er vi opptatt av å ha en god kvalitet i samspillet mellom barn og mellom barn og voksen. Vi vektlegger å møte barnet på en likeverdig måte, vise barna respekt og inngå gode samtaler. Vi reflekterer jevnlig over voksenrollen og hvilken innvirkning den har på barna. Vi er rollemodeller for hverandre og forbilder for barna. Barna speiler oss og tar etter våre væremåter.

Vi skal se og være til stede for enkeltbarnet og barn i gruppe. Alle skal få oppleve omsorg og positiv oppmerksomhet gjennom barnehagedagen, og de skal føle seg trygge og se på oss som gode omsorgspersoner. Vi skal være bevisste på å skape et godt klima på alle avdelinger hvor glede, humor og gode opplevelser, i nære relasjoner, er i sentrum.

De voksne i barnehagen skal være autoritative voksne; det vil si at vi må være både varme og grensesettende ovenfor barna. De voksne skal støtte barnets selvfølelse, samtidig som barnet skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. De voksne må også være aktive lyttere sammen med barna.

VÅRE VERDIER:

Vi viser hverandre omsorg ved å se hverandre, støtte hverandre og samarbeide. Vi viser hverandre respekt ved å lytte til hverandre, akseptere hverandre og godta at vi er ulike.

Vi er likeverdige. Dine meninger teller like mye som mine

Vi er ærlige ved å gi konstruktive tilbakemeldinger og fremsnakke hverandre.

Vi er engasjerte ved å bry oss, være til stede, bidra til et godt felleskap og være åpen for utvikling.

6. OMSORG, DANNING, LEK OG LÆRING

“Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling” (Jfr. Rammeplanen).

Omsorg:

Omsorg er en kvalitet i relasjonen mellom mennesker. Omsorg er knyttet til oppdragelse, helse og trygghet og er en viktig forutsetning for barnets utvikling, læring og danning.

Barn er forskjellige og har ulike omsorgsbehov. I Ravnanger barnehage er vi opptatt av å bygge nære relasjoner mellom barn og voksne.

Vi skal:

- ❖ Vise barna omsorg i alle situasjoner i løpet av dagen.
- ❖ Være sensitiv i møte med barnet.
- ❖ Oppdage og fremheve barnet sine positive sider.
- ❖ Se, forstå og ivareta barnets ulike behov.
- ❖ Være til stede og villig til å inngå i sosiale samspill.
- ❖ Lære barnet å gi omsorg videre til andre.
- ❖ Ha gode og forutsigbare rutiner.
- ❖ Ha stabile, trygge og samkjørte voksne som er forutsigbare og tydelige.
- ❖ Ta hensyn til barnets alder og modenhetsnivå, og legge til rette for progresjon

Danning:

Danning er en livslang prosess som skjer i møtene mellom mennesker, hvor fokus er utvikling av evnen til refleksjon rundt egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omverden og omfatter omsorg, utvikling, læring, oppdragelse og sosialisering. Barnehagen skal fremme både samhold og solidaritet og samtidig ta hensyn til individuelle uttrykk og handlinger.” I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold” (Rammeplan for bhg. side 9)

Vi skal:

- ❖ Være tydelige og trygge voksne og vise interesse for det barnet sier
- ❖ Være anerkjennende og følge opp barnets handlinger og perspektiver
- ❖ Være en god og lyttende samtalepartner og veileder.
- ❖ Reflektere rundt likheter, ulikheter og mangfold sammen med barna
- ❖ Ta hensyn til barnets alder og modenhetsnivå og legge til rette for progresjon:

Læring:

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre» (Jfr. Rammeplanen).

I Ravnanger barnehage mener vi at den beste måten barnet lærer på er ved å eksperimentere og finne ut av noe sammen med andre barn og voksne.

Barnet lærer i samspill med andre barn og voksne. Trygghet og gode relasjoner må være på plass for at barnet skal få et best mulig læringsutbytte.

Personalgruppen har utarbeidet 4 kriterier som skal være på plass for at barnet skal oppleve et best mulig læringsmiljø:

Personalet skal ta hensyn til barnets alder og modenhetsnivå og legge til rette for progresjon. Progresjon betyr fremskritt. Progresjon i arbeidet skapes ved å endre metoder, materialer og innhold etter hvert som barna blir eldre. Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte, aktivitets- og læringsmuligheter.

Lek:

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling» (Jfr. Udir, 2017)

I vår barnehage legger vi til rette for lek ved å:

- ❖ Gi barna gode opplevelser og et godt erfaringsgrunnlag som inspirerer til lek.
- ❖ Ha lekemateriale som støtter opp under og er med på å utvide barnas lek.
- ❖ Sette av tider på dagen hvor barna får mulighet til å leke.
- ❖ Være til stede i barnas lek og veilede ved behov.
- ❖ Ha respekt for barnas egen lek og delta i leken på barnas premisser.
- ❖ Ta hensyn til barnets alder og modenhetsnivå og legge til rette for progresjon:

Gjennom etablering av gode lekerutiner og en tilstedeværende voksenrolle, vil barnet oppleve og erfare:

- ❖ Demokrati: medvirkning i fellesskap og forhandling
- ❖ Kropp: Bevegelse og mestring
- ❖ Sosial kompetanse: å vente på tur, positive handlinger, empati, å hevde seg
- ❖ Læring: Begreper, Matematikk
- ❖ Danning: Ny innsikt
- ❖ Vennskap: Lojalitet, gode minner
- ❖ Skoleforberedelse: Indre motivasjon og konsentrasjon

Vi prioriterer lek i små grupper, både spontan lek og organisert lek. Vi introduserer ulike leketema gjennom det pedagogiske arbeidet. Barnet vil få et godt og bredt erfaringsgrunnlag, som bidrar til å utvide og videreutvikle leken. Barnet bearbeider både positive og negative opplevelser gjennom leken. Den er lystbetont og en frivillig aktivitet for barnet. Leken bidrar også til at barnet utvikler en sammensatt kompetanse, samtidig som de har mulighet til gode vennskap med jevnaldrende.

7. DEMOKRATI

” Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i et fellesskap.» (Jfr. Rammeplanen)

Vi i barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får mulighet til å uttale seg, bli sett og hørt.

I hverdagen vår betyr dette at vi skal:

- ❖ La barnet få en begynnende forståelse for hvordan demokratiet fungerer ved at alle får si sin mening og at flertallet bestemmer.
- ❖ Observere, være sensitive og lydhør for barnets ytringer og meninger.
- ❖ Følge barnehagens plan for barnets rett til medvirkning og medbestemmelse.
- ❖ La alle barna delta, medvirke, ytre seg og bli lyttet til om barnehagens innhold.

8. MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt» (Jfr. Rammeplanen).

I Ravnanger barnehage har vi barn og ansatte fra ulike land og kulturer. Det er en ressurs for oss og gir barnehagen en fin anledning til å lære om kulturer og levesett i ulike land. Vi er opptatt av å synliggjøre likheter og ulikheter og samtidig skape en fellesskapsfølelse i barnegruppen.

I hverdagen betyr dette at vi:

- ❖ Jobber for et inkluderende fellesskap hvor alle føler seg verdifulle
- ❖ Blir kjent med land som er representert i barnehagen, enten ved markeringer, fester eller fakta.
- ❖ Jobber med tema «barnas rettigheter og våre nasjoner» og markerer FN dagen
- ❖ Har leker og bøker tilgjengelig som representerer og viser mangfoldet i vårt
- ❖ Markerer samenes dag 6 februar hvert år.

9. LIKESTILLING OG LIKEVERD

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn» (Jfr. Rammeplanen).

I Ravnanger barnehage er vi opptatt av å fremsnakke hverandre. Vi fokuserer på barnets positive sider og fremhever at alle mennesker er verdifulle. Vi er opptatt av at alle barn og foreldre skal møtes med respekt og anerkjennelse.

I hverdagen vår betyr dette at vi:

- ❖ Tilbyr et inkluderende fellesskap hvor alle barn og foreldre blir sett, hørt og anerkjent.
- ❖ Tilrettelegger for at barnet får den støtte og individuelle tilrettelegging det trenger for å bli en del av fellesskapet.
- ❖ Fremsnakker hverandre og fremmer positive handlinger som hindrer mobbing, diskriminering, avvísning og vold.
- ❖ Tilbyr barnet leker, aktiviteter og utstyr uavhengig av kjønn.

10. LIVSMESTRING OG HELSE

” Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller” (Rammeplanen side 11)

Barnehagen skal være et sted hvor barna føler seg trygge, blir ivaretatt, får støtte og mestringsfølelse.

Barnehagen skal jobbe for å skape et inkluderende fellesskap.

Barnehagen skal legge til rette for daglig fysisk aktivitet og en god motorisk utvikling. I tillegg skal barnehagen tilby barna ro, hvile og avslapping i løpet av dagen.

I hverdagen betyr dette at vi:

- ❖ Har en varierende dagsrytme som ivaretar behovene for utfoldelse, ro og hvile.
- ❖ Har varierende ukerytme med tur, bevegelsesgleder, et sunt og godt kosthold,
- ❖ Er bevisste på og tar hensyn til at det finnes ulike utfordringer i familier,
- ❖ Gir barnet mulighet til å danne et godt selv bilde og mot til å være seg selv.

- ❖ Lar barnet bli kjent med egne behov, få kjennskap til egen kropp og utvikle gode vaner for hygiene.
- ❖ La barnet utvikle et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.
- ❖ Er sensitive voksne som ser enkeltbarnets behov for støtte og utfordringer
- ❖ Er tilstedeværende voksne som oppdager utrygghet, mistriksel og eventuelle samspillsvansker på et tidlig tidspunkt, og setter i gang tiltak.

11. BÆREKRAFTIG UTVIKLING

«Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine» (Rammeplanen side 11)

I Ravnanger barnehage ønsker vi at barnet skal utvikle gode verdier, holdninger og praksis som ivaretar en god bærekraftig utvikling.

I hverdagen betyr dette at:

- ❖ Barnet får gode opplevelser i naturen og føler tilhørighet til den.
- ❖ Barnet får forståelse av samspillet mellom naturen og mennesket
- ❖ Barnet lærer å ta vare på naturen. Vi snakker om hva som hører til i naturen og hva som ikke gjør det.
- ❖ Barnet deltar med bærplukking og sortering.
- ❖ Vi har gode rutiner og snakker om hvor viktig det er å holde forbruket nede.

12. SPRÅK OG KOMMUNIKASJON

” Kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling”
(Rpl side 10)

Språkstimulering er en av de viktigste oppgavene barnehagen har og er avgjørende for læring, vennskap og sosiale relasjoner. Vi har stort fokus på språk og kommunikasjon i vår barnehage. Personalet er bevisst egen rolle som språkmodell og er opptatt av å skape et godt språkmiljø for alle barn.

Barnehagens mål: barnet skal i løpet av tiden i barnehagen få mulighet til å utvikle et godt talespråk, god språkforståelse et godt ordforråd, og oppleve gleden ved å kommunisere med andre barn og voksne.

I vår barnehage betyr dette at vi:

- har språkgrupper som er tilpasset barnets alder
- igangsetter tiltak for barn som strever med kommunikasjon
- bruker dagtavle og handlingsrekker tilpasset barnas behov, alder og utvikling
- har samtaleplansjer og synliggjør skriftspråket
- legger til rette for høytlesning, eventyrformidling og språklek i grupper
- bruker ASK (alternativ supplerende kommunikasjon) i dialog med barna.
- Vi følger rutinen vår «Språk i hverdagen», som bl.a innebærer at vi bruker naturlige situasjoner i hverdagen til å stimulere språket.
- Vi tilrettelegger for at minoritetsspråklige barn får god norsk stimulering i bhg og at morsmålet deres blir synliggjort og anerkjent.

3. EN MOBBEFRI OPPVEKST

Alle barn skal ha det trygt og godt i barnehagen.

I vår barnehage har vi innarbeidet et kvalitetssikringssystem som heter «Sammen mot mobbing». Dette har som mål å forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre negative handlinger i barnehagen. Vi har en egen kvalitetsplan knyttet til dette (se vedlegg). Barnehageloven § 41, Krever at vi jobber systematisk for å forebygge utestengning og mobbing, og å skape et godt miljø der trivsel, helse, lek og læring fremmes. Personalgruppen i Ravnanger barnehage skal legge til rette for et godt psykososialt barnehagemiljø ved å:

- ❖ Jobbe med gode relasjoner, vennskap/ felleskap og inkludering
- ❖ Gripe inn straks vi oppdager at et barn, eller en gruppe barn ikke opplever et trygt og godt barnehagemiljø
- ❖ Rose prososial atferd
- ❖ Snakke med barna om negative handlinger
- ❖ Lage avtaler med barna om felles regler
- ❖ Være konsekvente voksne i oppfølgingen av avtalte regler
- ❖ Ha god dialog med hjemmet og involvere foreldre på tidlig tidspunkt
- ❖ Ha tema på dagsorden på avdelingsmøter, personalmøter og foreldremøter

14. REGULERING AV FØLELSER

Når de voksne i barnehagen møter barnets følelser på en klok måte, lærer barna seg etter hvert å kjenne igjen og håndtere sine egne følelser. Det vil hjelpe barnet til å utvikle empati for andre, vise omsorg og utvikle sosial kompetanse. Når barnas følelser blir tatt på alvor, får barnet en gjensidig rolle i samspillet. Ved å tone oss inn på barnets følelser, fremmer vi barnets emosjonelle utvikling, og barnet føler seg forstått. Å anerkjenne barnets følelser er sentralt for barnets utvikling av en god psykiske helse.

Vi skal anerkjenne følelsene til barnet og hjelpe de å komme igjennom dem, i stedet for utenom. Videre skal barnet få hjelp til å regulere seg ned slik at følelsene ikke går utover andre

I vår barnehage betyr dette at vi:

- ❖ Barna møter et godt, trygt og forutsigbart barnehagemiljø.
- ❖ Barna får anerkjent følelsene sine og hjelp til å gjenkjenne og håndtere de.
- ❖ Regulere barnets følelser ved å være til stede, være rolig og gir trygghet
- ❖ Setter ord på barnas følelser
- ❖ Reflekterer sammen med barnet – prøver å finne løsninger sammen

15. VENNSKAP OG FELLESSKAP

«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» (Jfr. Rammeplanen)

For at et barn skal oppleve mestring i et sosialt fellesskap er det viktig med gode opplevelser og erfaringer sammen med jevnaldrende barn og engasjerte voksne.

I vår barnehage betyr dette at:

- ❖ Barna opplever vennskap og inkludering i barnehagen.
- ❖ Barna blir møtt av sensitive voksne som har en positiv innstilling.
- ❖ Barna opplever omtenkksomhet og tilegner seg evnen til å være omsorgsfull overfor andre.
- ❖ Barna opplever å utvikle god sosial kompetanse som empati, selvkontroll, selvhevdelse, en god selvfølelse og prososial adferd.
- ❖ Barna opplever tilstedeværende voksne som justerer seg etter barnet, roser, anerkjenner, setter positive grenser og kommuniserer på en tydelig måte

Vi bruker ulike pedagogiske verktøy i arbeidet vårt med samspill og sosial kompetanse. Vi leser ulike bøker, gjennomfører barnemøter og lærer gjennom samtaler og rollespill.

16. PEDAGOGISK LEDELSE OG BARNEHAGEN SOM LÆRENDE ORGANISASJON

Pedagogisk ledelse handler om at barnehagens ledere tar ansvar for å lede medarbeidere i refleksjons og læringsprosesser, som en lærende organisasjon.

I Ravnanger barnehage legger vi til rette for en god pedagogisk ledelse ved å:

- ❖ Ha gode rutiner for å jobbe systematisk og målrettet.
- ❖ Jobbe for en god delingskultur hvor vi lærer av hverandre og gjør hverandre bedre.
- ❖ Ha kontinuerlig fokus på utvikling og kompetanseøkning.
- ❖ Jobbe for et godt klima hvor ansatte og barn trives og utvikler seg.
- ❖ Sette av tid til refleksjonsarbeid i ledelsen, på den enkelte avdeling og i felleskap.
- ❖ Sette av tid til utviklingssamtaler
- ❖ Ha tydelige forventninger til hverandre og sørge for at vi jobber i samme retning.

17. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

“Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme danning og gi barna mulighet til medvirkning” (Rammeplanen side 43). Barnas læring finner sted i både formelle og uformelle situasjoner i løpet av barnehagedagen. Barnehagen jobber med prosjektarbeid i tillegg til faste tema, slik at vi kan ta utgangspunkt i barnets interesser og undring. Gjennom året jobber vi med faste tema som vennskap, andre kulturer, trafikk, brannvern, førstehjelp, advent/jul og påske.

For å sikre at barna opplever variasjon, spenning og medvirkning bruker vi følgende arbeidsmåter:

- ❖ Vi veksler mellom spontane og planlagte aktiviteter.
- ❖ Vi bruker både temaarbeid og prosjektarbeid som metode.
- ❖ Vi legger til rette for at barna opplever et spennende lekemiljø som bidrar til kreativ lek og utvikling av lekekompetanse.
- ❖ Vi legger til rette for formelle læringssituasjoner som f.eks. språksamling, vennskapsgrupper, turer i naturen.
- ❖ Vi legger til rette for uformelle læringssituasjoner som f.eks. frilek, måltid og garderobe
- ❖ Vi gir barnet varierte inntrykk og ulike måter å uttrykke seg på.

19. BARNEHAGENS NÆRMILJØ

" Barnehagen bør ta del i kulturen i nærmiljøet gjennom møte med institusjoner, organisasjoner og enkeltpersoner" (Jfr.Rammeplanen).

I vår barnehage betyr det at vi:

- Har et godt samarbeid med lokale barnehager og barneskole.
- Vi bruker de flotte skogsløypene vi har like i nærheten, som bl.a. Dronningen, Hauglandsskogen og Breidablikk
- Vi besøker en gård like ved som har både hester, sauer og høner.
- Vi besøker lokale firma: butikk, frisør, apotek, gullsmed, bensinstasjon og bilverksted
- Vi går til Ravnanger Idrettspark og Askøy Forum og har aktiviteter ute og inne.

20. BARNES MEDVIRKNING

”Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for å oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jfr barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven §104 og FN`s barnekonvensjon art. 12 nr.1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.»

Barnas medvirking i praksis:

Hva:	Hvordan:	Hvorfor:
Planlegging	Ta hensyn til barnets ønsker og meninger.	Barnet vil føle seg verdsatt og oppleve innflytelse på hverdagen
Organisering	Små grupper Aldersinndelte grupper/avdelinger	Alle sin stemme blir hørt. Tilpasse grad av medvirkning etter alder.
Aktiviteter	Hverdagsaktiviteter Tema/ prosjekt Turer	Medbestemmelse og selvbestemmelse. Ta stilling til valg
Fysisk miljø	Bruke ulike plasser og ha ting lett tilgjengelig Lekekroker/ læringsmiljø etter barnets behov.	Synlig for barnet. Det blir motivert og inspirert. Barns trivsel gir grobunn for læring og utvikling.
Dokumentasjon	Bilder fra prosessen og utstillinger av det ferdige arbeidet. Praksisfortellinger	Ta stilling til valg og oppleve at det blir tatt hensyn til deres valg.
Vurdering	Samtaler med barnet Observasjon Pluss/delta skjema Evaluering av tradisjoner	Hva har vært bra og hva kunne vært annerledes?

Positive konsekvenser av barns medvirkning vil være: Ansvar, tilhørighet, engasjement, selvfølelse, identitet og samhörighet

21. KOSTHOLD OG MATSERVERING

"Måltid og matlaging i barnehagen skal gi barnet et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner" (Jfr. Rammeplanen).

Vi ønsker å bidra med å gi barnet sunne og gode matvaner, og lære fordelene med et sunt og godt kosthold. Barnet tilbringer mye tid i barnehagen, og vi har et stort ansvar for at det utvikler et positivt forhold til sunn mat.

Dette året skal vi ta i bruk Matjungelen, som er et aktivitetsprogram som gir kompetanseheving for de ansatte og som har fokus på måltidsglede, fellesskap og gode matvaner fra tidlig alder.

Vi serverer smøremåltid til frokost og lunsj hver dag. Dette består av grovt brød og knekkebrød og variert pålegg og grønnsaker. Vi lager varm mat innimellom, hvor innholdet varierer. Barnet har med enten en frukt el grønnsak hver dag som deles til felles fruktmåltid på avdelingen.

18. IKT-DIGITAL KOMPETANSE

" Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barnet utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier." (Jfr. Rammeplanen)

Barna vil få være delaktig i følgende prosesser sammen med en aktiv voksen:

- ❖ Ta bilder med digitalt kamera
- ❖ Søke informasjon på internett.
- ❖ Få kjennskap til bruk av nettbrett og tastatur.
- ❖ Få kjennskap til egnede apper i henhold til alder
- ❖ Få erfaringer med hvordan vi utøver digital dømmekraft

22. OBSERVASJON, PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

"For å sikre kvalitet i arbeidet med barna,
må personalet observere, planlegge og vurdere".

Observasjon:

For å sikre at barnehagens virksomhet skaper gode rammer for barnas utvikling, må planer og arbeidet generelt bygge på observasjoner.

Vi observerer mye når vi er til stede med barnet i hverdagen. Ved å observere ser vi hvordan barnet har det, hvilke sterke sider de har og hva de trenger hjelp til.

Vi bruker Alle Med (skjema som viser aldersadekvat utvikling) og Tras (språk kartlegging) for å kartlegge barnets utvikling og trivsel i barnehagen. I tillegg kartlegger vi barnegruppen 1- 2 ganger i året i forbindelse med vennskap og klima på avdelingen. Hensikten med en slik observasjon er å passe på at alle er inkludert og opplever vennskap, og dette skal være et viktig utgangspunkt for foreldresamarbeid, og for et evt. samarbeid med andre faggrupper.

Planlegging:

God planlegging skal bidra til en gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av barnehagens menneskelige og materielle ressurser, samt nærmiljø og naturområder. Planlegging tar utgangspunkt i barnehagens overordnede mål, rammeplan og lov om barnehager. Planleggingen må baseres på kunnskap om barns utvikling og læring både individuelt og i gruppe.

Vi utarbeider en årsplan hvert år som beskriver våre overordnede mål for virksomheten. Planen er et viktig arbeidsredskap for personalet og informasjon til foreldrene. Med utgangspunkt i årsplanen utarbeider avdelingene detaljerte månedsplaner. Årsplanen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg. Foreldrene har her mulighet til å delta aktivt i planlegging av barnehagens innhold.

Barnet deltar i planleggingsarbeidet med direkte innspill på hva det liker å foreta seg i barnehagen, og ved at de uttrykker seg på andre måter.

Dokumentasjon:

Dokumentasjon av barnehagens hverdag, prosjektarbeid og temaarbeid, er en viktig del av vår arbeidsmetode. Dokumentasjonen skal være for barnet personalet, foreldre og andre. Den skal synliggjøre barnets hverdag i lek og aktiviteter

I vår barnehage betyr dette at:

- Hver avdeling lager månedsplaner.
- Vi deler bilder på facebook og barnehagens hjemmeside
- Vi skriver «dagen i dag» på hjemmesiden.
- Det skrives referat fra møter og foreldresamtaler.
- Barna får permer når de slutter i barnehagen med bilder og tegninger.

Vurdering:

I rammeplanen for barnehager påpekes det at barnehagene skal vurdere virksomheten sin. Hensikten med vurdering skal være å finne ut hvordan livet i barnehagen fungerer i forhold til målsetninger og intensjoner i barnehageloven, rammeplanen og årsplanen.

Avdelingsmøter og pedledermøter gjennomføres ukentlig. Her vurderer vi kontinuerlig:

- Barnas trivsel og lek
- Barnas utvikling i forhold til språk, motorikk og sosialt samspill
- Observasjoner og praksisfortellinger
- Arbeidsplaner og månedsplaner
- HMS

Barnehagen vurderer fortløpende drift og samarbeid gjennom året. Styrer og pedagoger skal sikre kvaliteten i det pedagogiske arbeidet gjennom veiledning, refleksjon og vurdering av egen praksis. Vi er opptatte av å være en barnehage i utvikling, og for å utvikle oss har vi månedlige personalmøter og 5 planleggingsdager i løpet av året med faglig innhold. Vi bruker vår fagkunnskap slik at vi får progresjon i vårt utviklingsarbeid.

Foreldre evaluerer på foreldremøte, foreldresamtaler, ved uformell kontakt og ved brukerundersøkelse.

Systematisk vurderingsarbeid foregår i mars-april og mai hvert barnehageår.

- ❖ Vi vurderer målene som er nedfelt i barnehagens årsplan etter oppsatt plan: I 2025-26 vil vi vurdere hvordan vi legger til rette for barns lek og voksenrollen i leken. Vi vurderer også hvordan barnehagen har fungert som organisasjon.
- ❖ Barna får være med å vurdere deler av det pedagogiske opplegget. Vi bruker observasjon, barnesamtaler og intervju for å få frem deres stemme.
- ❖ Vi konkluderer og oppsummerer. Vi setter ord på hva som har fungert og hva som trenger å endres.

Disse 3 punktene danner sammen grunnlaget for neste års planlegging.

23. SAMARBEID BARNEHAGE- HJEM

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling (jf. barnehageloven § 1.)

Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere og vi ønsker et nært og åpent samarbeid.

I vår barnehage møter foreldre:

- ❖ Ansatte som holder oppstartssamtale med alle foreldrene, der gjensidige forventninger tas opp
- ❖ Ansatte og foreldre som møter hverandre med anerkjennelse, respekt og tillit
- ❖ Ansatte som skaper forståelse for, og viser i praksis at barns rettigheter er førende for det som foregår i barnehagen
- ❖ Ansatte som tar ansvar for å skape god dialogkultur og medvirkningsarena
- ❖ Ansatte som holder jevnlig foreldresamtaler og foreldremøter
- ❖ Ansatte som ivaretar de uformelle hverdagssamtalene med foreldrene
- ❖ Ansatte som har kunnskap om tverrfaglig samarbeid, og hvordan man kan få hjelp

Vi tilbyr 2 foreldresamtaler pr barnehageår. Foreldre har her mulighet å komme med tilbakemeldinger om hva de er fornøyde med eller ønsker av endringer/forbedringer.

Foreldrerådet består av alle foreldrene/foresatte til alle barna i barnehagen (Jfr. §4 i barnehageloven):

Foreldrerådet skal fremme felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Det holdes foreldrerådsmøte i forkant av foreldremøte i september hvert år. Det kan også arrangeres møter etter behov.

Her velges det en representant fra hver avdeling + vara til Samarbeidsutvalget.

Samarbeidsutvalget er et samarbeidende organ bestående av foreldre og ansatte. Styrer har møterett og eierne kan delta etter eget ønske.

24. TILRETTELEGGING AV DET ALLMENPEDAGOGISKE TILBUDET

«Barnehagen skal tilrettelegge det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder» (Rammeplanen side 40)

Det er viktig at alle barn opplever at de er del av felleskapet i barnehagen og at de er inkludert i lek og aktiviteter. Dersom vi opplever at barnet trenger ekstra hjelp og støtte i en periode, snakker vi først med foreldre, og blir enige om å sette i gang tiltak. Vi er opptatt av tidlig innsats og prøver derfor å sette i gang tiltak så snart som mulig.

I hverdagen betyr dette at vi, etter avtale med hjemmet:

- ❖ Drøfter barnets behov for ekstra støtte på avd.møter og våre interne ressursteam.
- ❖ Setter i gang tiltak som venne-grupper, lekegrupper, språkgrupper og andre språkstimulerende opplegg.
- ❖ Vurderer effekten av tiltakene og justerer etter hvert.
- ❖ Tar kontakt med PPT for observasjon og drøfting (etter samtykke fra foreldre)
- ❖ Tar opp barnets utvikling i vårt eksterne ressursteam, med samtykke fra foreldre eller anonymt.
- ❖ Informerer foreldre om rett til å kreve spesialpedagogisk vurdering om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.
- ❖ Jobber for å inkludere barn med spesialpedagogisk hjelp i barnegruppen.

Samarbeid med andre instanser:

Vi har månedlige møter i barnehagen med vår fastkontakt fra PP-tjenesten og Pedagogisk- psykologiske støttetjenester. Vi har også møter to ganger pr år der også helsesykepleier og representant fra barnevernstjenesten deltar

25. TILVENNINGSRUTINE VED OPPSTART I BARNEHAGEN

Mål: **At barn og foreldre skal få en trygg og god tilvenning i barnehagen.**

Vi har tro på at et barn som er trygt og kjent, har et godt utbytte av å være i barnehagen. Trygge barn er mer åpen for lek og læring, de utforsker mer og viser glede og trivsel. Vi anbefaler foreldre å sette av tid til oppstart. Tilvenningsperioden foregår så lenge barnet har behov. Barn er ulike og trenger ulik lengde på tilvenningsperioden, dette blir derfor planlagt individuelt for hvert barn i samarbeid med foreldre.

Dere foreldre er barnets "trygge havn" mens vi ansatte knytter relasjoner til barnet. Gradvis blir barn og ansatte bedre kjent, og barnet kan oppleve trygghet i relasjonen. Dere foreldre gjør en viktig jobb med å hjelpe oss ansatte til å bli kjent med barnet i denne perioden. Fordi små barn enda ikke har et verbalt språk til å gi oss svarene selv, trenger vi dere som tolker og informanter.

Før oppstart blir foreldre og barn invitert på besøk og får mulighet til å bli kjent med barnehagens ute og innemiljø. Det gjennomføres også en startsamtale like etter oppstart.

26. OVERGANG MELLOM BARNEHAGENS AVDELINGER

Mål: At barna skal bli kjent med barn og voksne på sin nye avdeling.

Vi prøver alltid å ha barnets beste i sentrum når vi vurderer overganger.

Vi har følgende rutine på interne overganger:

- ❖ Innen medio april avgjøres det hvilken avdeling barnet skal begynne på.
- ❖ Vi setter av tid til besøksdager hvor barnet får ha med seg en kjent voksen og en god venn.
- ❖ Vi legger til rette for at barnet opplever å bli tatt godt imot av andre barn og voksne.
- ❖ Vi legger til rette for at barnet får mulighet til å danne gode relasjoner på ny avdeling.
- ❖ Barnet starter på sin nye avdeling etter sommerferien.

27. FØRSKOLEGRUPPEN OG OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE

«Barnehagen skal, i samarbeid med foreldre og skole, legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt sfo» (Jfr Rammeplanen)

Vi har en egen førskolegruppe som er sammen 1-2 dager pr uke. De har et eget pedagogisk opplegg gjennom hele året.

Målet er å forberede barna på skolestart gjennom sosiale samlinger, turer, lek og lærerike aktiviteter som gir mestring og god tro på seg selv.

Samtidig skal vi legge til rette for at barnet får selvstendighetstrening i forhold til påkledning, holde orden, toalettbesøk, være i fokus, få enkle oppgaver m.m. Vi har også fokus på sosial kompetanse – å lytte, konsentrere seg og ta imot beskjeder, høflighet, vente på tur, ta hensyn og å lytte til andre.

Vi har godt samarbeid med skolene hvor vi utarbeider egne avtaler med besøk og aktivitet før skolestart. Vi har fagmøter med skolen 2 ganger i året i forbindelse med overgangen. I tillegg til Askøy kommune sin handlingsplan og heftet «Lese- og skriveglede», jobber vi også etter egen plan for overgang barnehage.

Vi følger Askøy kommune sin handlingsplan og rutinebeskrivelse.

28. PERSONALSAMARBEID, SAMARBEID OG KOMPETANSEHEVING.

Målet for personalsamarbeidet:

Personalgruppen i Ravnanger barnehage jobber jevnlig med voksenrollen og reflekterer over holdninger og verdier, slik at vi kan tilby en god og trygg barnehage for barn og foreldre.

Personalet skaper med sine holdninger, kunnskaper og erfaringer en barnehagekultur som skal fungere på best mulig måte for barn, foreldre og medarbeidere. Et personale som får brukt og utviklet ulike sider ved seg selv vil formidle et positivt engasjement i forhold til arbeidet. Det er derfor viktig at det avsettes nok tid til planlegging.

Målet for personalet er at de jobber mot barnehagens felles mål og lærer å evaluere sitt eget og andres arbeid. For å holde personalet oppdatert og faglig informert har vi avdelingsmøter og pedagogisk ledermøte hver uke. Barnehagen har faste personalmøter 1 gang pr måned og fem planleggingsdager i året. Vi har plan for agenda på disse dagene/møtene.

Den største ressursen i barnehagen er et kompetent personale.

Forrige barnehageår deltok vi på flere ulike kurs i forbindelse med prosjektene «Pedagogisk ledelse» og «LUP» Pedagogisk ledelse handler bl.a.om å lede endringer, bygge mestringstro, bygge kapasitet i egen barnehage, lærende fellesskap m.m. På LUP samlingene (lærings- og utviklingsstøttende pedagogikk) fikk personalet økt kunnskap og forståelse for hvordan vi kan møte barn som utfordrer oss og hva som påvirker barnets psykologiske utvikling. I vår barnehage har vi valgt å ha fokus på den autoritative voksenrollen i overganger mellom aktiviteter i barnehagen, hvor vi ønsker å flette sammen kunnskap fra både begge prosjektene.

Dette året skal vi ha et oppfølgingsprosjekt på kompetansehevingen rundt Pedagogisk ledelse og LUP, i regi av Pedagogiske støttetjenester. Prosjektet bygger på Marte Meo prinsippet, og vil bidra til å styrke og utvikle samspill og kommunikasjon mellom barn og voksne.

Vi har en åpen tone og mye humor i personalgruppen. Alle har ulike egenskaper og interesser som utfyller hverandre og gir et utfordrende og lærerikt miljø for barn og voksne.

29. ÅRET RUNDT I BARNEHAGEN

Måned

August	❖ Oppstart nytt barnehageår ❖ Oppstartssamtaler nye barn ❖ Vi har fokus på trygghet og relasjoner
September	❖ Planleggingsdag mandag 14. september ❖ Vi har fokus på vennskap og fellesskap ❖ Brannvernsuke uke 38. ❖ Foreldremøte uke 37
Oktober	❖ Skolen har høstferie uke 41 – barnehagen er åpen ❖ Markere FN dagen 23.10. og jobber med FORUT. ❖ Foreldrecafé ❖ Foreldresamtaler
November	❖ Foreldresamtaler ❖ Juleforberedelser ❖ Planleggingsdag fredag 6. november
Desember	❖ Adventssamlinger, kirkebesøk og nissefest for barna. ❖ Lucia-markering m/foreldre 11. desember
Januar	❖ Oppstart etter nyttår – 4.januar ❖ Avdelingene jobber med vinteraktiviteter. ❖ Tema arbeid i forbindelse med temafest i februar. ❖ Planleggingsdag fredag 29. januar
Februar	❖ Samisk kultur og markering av Samenes dag 6. februar. ❖ Vi har temafest i løpet av uke 8. ❖ Foreldremøte overgang bhg./skole for foreldre med førskolebarn
Mars	❖ Planleggingsdag fredag 12. mars ❖ Påskefrokost med foreldre i uke 15/16 ❖ Påske-aktiviteter for barna ❖ Foreldresamtaler
April	❖ Tema: «enkel førstehjelp» sammen med barna i uke17-18. ❖ Foreldresamtaler

Mai	❖ Planleggingsdag fredag 7. mai ❖ Mai fest i uke 20 med ulike aktiviteter utendørs. ❖ Tema: «trafikk» i uke 21-22 ❖ Fotografering ❖ Barn som skal bytte avdeling har gradvis tilvenning.
Juni	❖ Overnatting i barnehagen for førskolebarna ❖ Idrettsdag for alle førskolebarna på Askøy ❖ Sommerfest hvor foreldre/søsken inviteres (SU arrangerer) ❖ Vi gjennomfører besøksdager for nye barn. ❖ Barn som skal bytte avdeling har gradvis tilvenning.
Juli	❖ I uke 28,29 og 30 er barnehagen stengt